

A3c (2012/13 őszi)**6. gyakorlat**

- (1.) Hányszor kell egy szabályos kockát feldobnunk, hogy a 6-os dobás valószínűségét az esemény relatív gyakorisága legalább 0.8 valószínűséggel 0.1-nél kisebb hibával megközelítse?
- (2.) A gyártmányok 10%-a hibás. A minőségi ellenőrzés csak akkor találja elfogadhatónak a tételt, ha ebben legfeljebb 12% a hibás. Mekkora legyen a tételben a gyártmányok darabszáma, hogy a hibás áruk relatív gyakorisága a megfelelő valószínűségtől legalább 0.95 valószínűséggel ne térjen el 0.02-nél nagyobb értékkel?
- (3.) Egy célpontra 200 lövést adnak le. A találat valószínűsége minden lövésnél 0.4. a) Milyen határok közé fog esni 90% valószínűséggel a találatok száma? b) Oldjuk meg a feladatot a nagy számok törvénye alapján és a Moivre-Laplace-tétellel is. Hasonlítsuk össze az eredményeket.
- (4.) Egy szövőgép 500 szállal dolgozik. Annak a valószínűsége, hogy egy szál meghatározott időtartam alatt elszakad: 0.008 minden szállra. Határozzuk meg, hogy 0.95 valószínűséggel milyen határok között várható a szállszakadások száma az adott időtartam alatt.
- (5.) Meg akarjuk határozni, hogy egy automata milyen selejtaránnyal dolgozik. 1000 terméket megvizsgálva 20 selejtest találtunk köztük. Milyen értékek közé esik az ismeretlen p valószínűség 90%-os biztonsággal?
- (6.) Valamely társadalmi rétegben meg akarjuk határozni a dohányosok arányát. Hány embert kell megkérdezni ahhoz, hogy az így adódó arány a valódi aránytól 0.9 valószínűséggel legfeljebb 5%-kal térjen el?
- (7.) Becsüljük meg normális eloszlás segítségével a következő összeget: $\sum_{k=680}^{k=720} \binom{1000}{k} 0,7^k 0,3^{1000-k}$
- (8.) Egy nagy népességben az emberek 20%-a balkezes. Ha a népességből nagyszámú mintát ($n = 10\ 000$) vizsgálunk, mi annak a valószínűsége, hogy a) legalább 2100 ember balkezes b) legalább 1960, de nem több, mint 2040 ember balkezes?
- (9.) Egy párt választási győzelmének esélye p . A közvélemény-kutatók ezt az ismeretlen p paramétert az összes megkérdezett lakos közül a pártot választók számának és az összes megkérdezett számának arányával becsülik. Mekkora kell lennie a megkérdezettek számának ahhoz, hogy 95%-os biztonsággal lehessen állítani, hogy a becsült valószínűség p -től legfeljebb 0.01-dal tér el? Oldjuk meg a feladatot a nagy számok törvénye alapján és a Moivre-Laplace-tétellel is.
- (10.) Két kockával dobunk. Jelentse X az egyiket, Y a másikon dobott számot. Írjuk fel a (X,Y) kétdimenziós valószínűségi változó eloszlását és eloszlásfüggvényét.
- (11.) A sík következő koordinátájú pontjaiból kaphatunk rádióüzeneteket, a megadott valószínűségekkel.

$X \setminus Y$	0	0.5	4
-1	1/12	1/12	1/6
2	1/6	1/6	1/3

Adjuk meg a koordináták eloszlását. Függetlenek-e a koordináták?

(12.) Egy dobozban 30 darab 40 wattos, 30 darab 60 wattos és 40 darab 100 wattos villanykörte van. Kiveszünk véletlenszerűen, visszatérés nélkül 20 villanykörtét. Jelentse ξ a mintában szereplő 40 wattos égők számát, η pedig a 60 wattos égők számát. Írjuk fel a (ξ, η) kétdimenziós valószínűségi változó valószínűség-eloszlását. Számítsuk ki ξ peremeloszlását.

(13.) Legyen a ξ és η valószínűségi változók együttes sűrűségfüggvénye

$$f_{\xi, \eta}(x, y) = \begin{cases} \frac{6}{7} \left(x^2 + \frac{xy}{2} \right), & \text{ha } 0 < x < 1 \text{ és } 0 < y < 2 \\ 0 & \text{különben} \end{cases}$$

Mutassuk meg, hogy ez valóban sűrűségfüggvény. Írjuk fel együttes eloszlásfüggvényüket és perem-sűrűségfüggvényeiket. Adjuk meg a $P(\xi > 0.5, \eta < 1)$ valószínűséget. Függetlenek-e a valószínűségi változók?

(14.) Határozzuk meg, az A milyen értéke mellett lehet az $f(x, y) = x^2 + Ay^2$ függvény a $(0 < x < 1, 0 < y < 2)$ tartományban egy kétdimenziós valószínűségi változó sűrűségfüggvénye. Írjuk fel a perem sűrűségfüggvényeket.